

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningen inom
kommunal vuxenutbildning i svenska för invand-
rare på Merit i Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av undervisning inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, komvux i sfi, på Merit i Malmö kommun. Granskningen genomfördes under hösten 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 2 december 2022.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för utbildningen senast den 2 juni 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Malmö kommun har inkommit med en sådan redovisning.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål

Huvudmannen har planerade åtgärder, men inget konkret är genomfört. De planerade åtgärderna ligger i linje med Skolinspektionens bedömning.

Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv

Huvudmannen har planerade åtgärder, men inget konkret är genomfört. De planerade åtgärderna ligger i linje med Skolinspektionens bedömning.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål

Skolinspektionens bedömning var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla undervisningen på distans så att den omfattar flera och varierade arbetsformer som främjar elevernas språkutveckling och är anpassade efter elevernas förutsättningar och behov.

I huvudmannens redovisning samt komplettering efter denna framgår att ett utvecklingsarbete har påbörjats under våren 2023 med utbildningsanordnaren och Malmö stads pedagogiska stödorganisation (PS). I detta arbete ingår en kompetensutvecklingsinsats för lärarna med fokus på differentierad undervisning utifrån elevernas behov. Denna insats ska utveckla upplägget av distanspassen och de individuella utvecklingsmötena lärare har med eleverna för att ge eleverna möjlighet till fler och varierade arbetsformer samt mer möjlighet till muntlig kommunikation. Lärarna läser och diskuterar en bok tillsammans med specialpedagog samt ska använda metodtips och aktiviteter kontinuerligt i undervisningen. Utifrån detta ska en metodhandledning sedan tas fram med en skriftlig beskrivning av hur ett lektionspass ser ut samt exempel. Vidare ingår i detta utvecklingsarbete ett samarbete mellan det bibliotek som finns i den kommunala vuxenutbildningens regi och utbildningsanordnarens elever och lärare. Lärare och elever ska kunna använda den kompetens som finns hos bibliotekarien som ingår i Malmö stads stödorganisation, och nyttja bibliotek och studieverkstad. I det planerade upplägget ingår också att under hösten bjuda in eleverna för att delta i "shared reading" där de tillsammans kan reflektera över skönlitterära texter för att på så sätt ge ökad möjlighet till muntlig produktion och interaktion. Utvecklingsarbetet tillsammans med stödorganisationen kommer, enligt kompletteringen, att fortsätta under hösten och utvärderas i december 2023. Utvärderingen kommer sedan ligga till grund för fortsatta insatser. Av huvudmannens komplettering framgår även att utbildningsanordnaren för att öka variationen av arbetsformer ska ha pedagogiska kaféer med diskussioner och utbyte av tips och idéer kring exempelvis arbetsformer. I detta arbete ingår också att ta del av aktuell forskning bland annat om vikten av dialog mellan elever och mellan lärare och elever.

Vidare beskriver huvudmannen att utbildningsanordnaren ska utveckla olika valbara upplägg inom distansutbildningen utifrån olika elevers behov och möjligheter, exempelvis i form av renodlad distans, med en kombination av lärverkstad på plats och fjärrundervisning eller med möjlighet att delta i studiegrupper. De ska även ta fram rutiner för att diskutera uppläggsalternativ med eleverna vid återkommande uppföljningar. Syftet är att få en bättre överblick över deltagarnas möjligheter att delta på plats och/eller på distans och bättre möjligheter att individualisera arbetsformerna samt öka möjligheterna till muntlig interaktion för elever (se vidare nedan).

Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv

Skolinspektionens bedömning var att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla undervisningen på distans så eleverna ges rika och varierade möjligheter att öva på muntlig interaktion och produktion.

I huvudmannens redovisning samt komplettering efter denna framgår, utöver det som nämnts ovan, att rektorn och utbildningsanordnaren kommer att arbeta vidare med att tydliggöra information och upplägg samt formerna för de lärverkstäder som utbildningsanordnaren erbjuder. I utvecklingsarbetet planeras fler typer av forum där eleverna ges möjlighet till muntlig kommunikation, elever kan få möjlighet att studera tillsammans och få tillgång till lärare och deras stöd. I planerna ingår:

- Öppet hus med icke bokningsbara fjärrundervisningspass där eleverna kan få stöd i studierna eller möjlighet att prata svenska
- Lärgrupper med fasta smågrupper om fyra-fem elever som träffas återkommande online eller på plats bland annat för gemensam interaktion och muntlig kommunikation
- Digitala mötesplatser för spontana och mindre strukturerade möten, exempelvis som "fikastund online"
- Diskussionsgrupper i form av digitala event med utgångspunkt i teman/målgrupper – exempelvis om politik och svensk historia eller för en föräldragrupp

Till flera av dessa forum för muntlig kommunikation finns det, enligt kompletteringen, planer på att även utveckla parallella skriftliga kontaktytor för eleverna. Detta kan exempelvis ske genom en utökning av chatt och diskussionsforum i lärplattformen.

Huvudmannen beskriver att deltagandet i lärverkstäder kommer att utvärderas kontinuerligt för att säkerställa att dessa tillfällen utnyttjas för muntlig interaktion.

Enligt huvudmannens redovisning är bedömningen att verksamhetens kvalitet inom utvecklingsområdena bedöms ha höjts efter påbörjat arbete och bedöms höjas ytterligare när planerat arbete fått avsedd effekt. Skolinspektionen förutsätter att utvecklingsarbetet som beskrivs fortsätter och att de konkreta åtgärderna som kan utveckla

elevernas utbildning genomförs för att skapa flera och varierade arbetsformer och möjligheter för eleverna att öva sin muntliga interaktion och produktion.

På Skolinspektionens vägnar

X Roland Fallström

Enhetschef

Signerat av: Roland Fallström

X Ingrid Jerkeman

Föredragande

Signerat av: Ingrid Jerkeman

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Maria Lodmark deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2023/undervisning-inom--kommunal--vuxenutbildning-i--svenska-for--in-vandrare/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Område 1: Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål

Författningsstöd

1 kap. 3-4 §§, 2 kap. 35 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 9 §, 20 kap. 2 och 8 §§ skollagen (2010:800)

2 kap. 16 och 17a §§ förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning

Förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, Perspektiv i utbildningen, Kunskaper och kompetenser, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2017:91) om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Område 2: Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv

Författningsstöd

1 kap. 3-5 §§, 2 kap. 35 §, 3 kap. 2 §, 20 kap. 2 § skollagen

Lvux 12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Perspektiv i utbildningen, Kunskaper och kompetenser,

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare